

# บทที่ 1

## บทนำ

### 1.1 หลักการและเหตุผล

การประกอบธุรกิจนั้นต้องมีการประสานงานกับหลากหลายภาคส่วน การดำเนินงานที่มุ่งเพียงผลตอบแทนอาจไม่สามารถเป็นหลักประกันการเติบโตและการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ ฉะนั้นผลกระทบที่เกิดต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และผู้มีส่วนได้เสียจึงเป็นสิ่งที่ธุรกิจไม่อาจละเลย ความรับผิดชอบต่อสังคมจึงเป็นแนวคิดที่เข้ามาเพื่อทำให้ธุรกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอยู่รวมกันได้อย่างสมดุลและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2558: ออนไลน์) สำหรับประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับแนวคิดการดำเนินธุรกิจ โดยยึดหลักความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น เนื่องจากเล็งเห็นถึงความจำเป็นที่จะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน การที่ธุรกิจต่างๆ ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคมนั้น ล้วนก่อให้เกิดประโยชน์กับธุรกิจเป็นอย่างมาก ทั้งการเป็นที่ยอมรับจากสังคม ผู้บริโภค หรือคู่แข่ง โดยการที่ธุรกิจดำเนินกิจการโดยใส่ใจกับสังคม และสิ่งแวดล้อม ย่อมส่งผลให้ได้รับโอกาสจากประชาชนแม้จะอยู่ในภาวะวิกฤต รวมทั้งสามารถขยายกิจการให้ดำเนินอยู่ได้ในระยะยาว (สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม, 2554: ออนไลน์)

จากการศึกษาในอดีตพบว่าหากธุรกิจมีระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมในมิติภายนอก ได้แก่ ด้านสินค้าและบริการ ด้านการดูแลผู้บริโภคหรือผู้ใช้บริการ ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม และด้านชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยรวมแล้ว ส่งผลให้เกิดผลดีต่อธุรกิจในมุมมองของบุคคลภายนอก ทั้งผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้ลงทุน โดยแสดงให้เห็นในรูปของความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมกับอัตรากำไรขั้นต้น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ชลันดา นูราฤทธิ, 2556)

ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai) ซึ่งเป็นตลาดที่จัดตั้งขึ้นโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อเปิดโอกาสให้ธุรกิจที่มีศักยภาพในการเติบโตสามารถระดมทุนผ่านตลาดทุนโดยเน้นธุรกิจที่มีการเจริญเติบโตสูงและมีแนวโน้มการเติบโตดีในอนาคต ซึ่งต้องปฏิบัติตามเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเช่นเดียวกับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ดังนั้นคุณภาพของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai) จึงไม่แตกต่างจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2557: ออนไลน์) ซึ่งหากมีการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การเติบโตของบริษัทมีความเข้มแข็ง สะท้อนภาพลักษณ์ที่ดีต่อผู้ลงทุนและบุคคลภายนอก นำไปสู่การเป็นบริษัทจดทะเบียนใน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) ที่ ยั่งยืนต่อไป (สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม, 2556: 10-11) และจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าแม้มี การศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมกับผลประกอบการด้าน การเงิน แต่ยังไม่มีการศึกษาใดที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อ สังคมกับผลประกอบการด้านการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai)

ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะทำการศึกษาถึงการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมกับผล ประกอบการด้านการเงินในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai) เพื่อให้ทราบว่า การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมมีความสัมพันธ์อย่างไรกับผลประกอบการด้านการเงินและม ีความสัมพันธ์ในทิศทางใด เพื่อเป็นแรงผลักดันให้ธุรกิจเห็นความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลความ รับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อผลประกอบการด้านการเงินของบริษัทและนำผลการศึกษาไปประยุกต์หรือ พัฒนางองค์กรในด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการคงอยู่ขององค์กรอย่างยั่งยืนต่อไป

## 1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมกับผลประกอบการ ด้านการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai)

## 1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมกับผล ประกอบการด้านการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai)

1.3.2 ผลการศึกษาจะเป็นแรงผลักดันให้ธุรกิจเห็นความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลความ รับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อผลประกอบการด้านการเงินของบริษัทและนำผลการศึกษาไปประยุกต์หรือ พัฒนางองค์กรในด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการคงอยู่ขององค์กรอย่างยั่งยืน

## 1.4 นิยามศัพท์

การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อ สังคมของธุรกิจใน 8 หัวข้อหลักตามแนวปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมในแบบ แสดงรายการข้อมูลประจำปีและรายงานประจำปี โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลประกอบการด้านการเงิน หมายถึง ผลลัพธ์จากการประกอบธุรกิจขององค์กร ประกอบด้วย อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Asset) อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on equity) และอัตรากำไรสุทธิ (Net profit margin)

บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ หมายถึง บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ซึ่งเป็นบริษัทที่มีศักยภาพขนาดกลางและเล็ก ซึ่งมีทุนชำระแล้วหลัง IPO ตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป ซึ่งต้องปฏิบัติตามเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในเรื่อง การเปิดเผยข้อมูลต่อประชาชนเช่นเดียวกับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved